

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **MUDr. D. B.**, bývajúceho v B., proti odporcovi **JUDr. J. C.**, bývajúceho v T., **o obnovu konania**, vedeného na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 16 C 33/2008, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 26. novembra 2008 sp. zn. 23 Co 269/2008 a uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 10. novembra 2009 sp. zn. 10 Co 241/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 10. novembra 2009 sp. zn. 10 Co 241/2009 **o d m i e t a**.

Konanie o dovolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 26. novembra 2008 sp. zn. 23 Co 269/2008 **z a s t a v u j e**.

Odporcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Trnava uznesením z 2. septembra 2008 č.k. 16 C 33/2008–62 nepriznal navrhovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov. Dospel k záveru, že zistené majetkové pomery (v odôvodnení špecifikované) oslobodenie navrhovateľa od súdnych poplatkov neodôvodňujú. Tým nebola splnená jedna z podmienok vyplývajúcich z ustanovenia § 138 ods. 1 O.s.p. (odôvodnenie pomerov účastníka konania), z ktorého dôvodu neskúmal splnenie aj druhej podmienky t.j. či nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva (len pri splnení oboch podmienok môže súd priznať oslobodenie od súdnych poplatkov).

Krajský súd v Trnave uznesením z 26. novembra 2008 sp. zn. 23 C 269/2008 na odvolanie navrhovateľa uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. V plnom rozsahu sa stotožnil so záverom prvostupňového súdu, podľa ktorého majetkové pomery navrhovateľa neodôvodňujú priznanie mu oslobodenia od súdnych poplatkov. K námietke zaujatosti vnesenej navrhovateľom v odvolaní proti sudcom Krajského súdu v Trnave neprihliadol z dôvodu, že nespĺňa náležitosti v zmysle ustanovenia § 15a ods. 3 O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal (prvé) dovolanie navrhovateľ. Trval na oslobodení od súdnych poplatkov poukazujúc na predložené prílohy, ktoré podľa jeho názoru oslobodenie odôvodňujú. Žiadal uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Okresný súd v Trnave uznesením z 3. apríla 2009 č.k. 16 C 33/2009–124 zamietol žiadosť navrhovateľa o ustanovenie zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie z dôvodu nesplnenia zákonných predpokladov u navrhovateľa pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov.

Krajský súd v Trnave uznesením z 10. novembra 2009 sp. zn. 10 Co 241/2009 na odvolanie navrhovateľa uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. V plnom rozsahu sa stotožnil so záverom prvostupňového súdu o nesplnení zákonných predpokladov pre oslobodenie od súdnych poplatkov a tým aj o ustanovenie zástupcu z radov advokátov.

Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadol navrhovateľ (druhým) dovolaním. Považoval ho za protizákonné, založené na klamstvách. Žiadal ho zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolania podal účastník konania, skúmal, či sú splnené procesné predpoklady pre to, aby bolo možné preskúmať napadnuté uznesenia z hľadiska ich vecnej správnosti.

Pokiaľ ide o dovolanie navrhovateľa proti uzneseniu krajského súdu z 10. novembra 2009 (sp. zn. 10 Co 241/2009), aj keď navrhovateľ nemá právnické vzdelanie a nie je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), dovolací súd nepovažoval v danom

prípade nedostatok povinného zastúpenia za prekážku, ktorá by bránila vydaniu rozhodnutia, ktorým sa dovolacie konanie končí. So zreteľom na dovolaní napadnuté rozhodnutie vychádzal z toho, že ak predmetom dovolacieho prieskumu má byť rozhodnutie, ktorým nebolo vyhovené žiadosti účastníka konania o ustanovenie zástupcu z radov advokátov v zmysle § 30 O.s.p. (ako je to v posudzovanej veci), nemožno striktne trvať na splnení tejto podmienky, lebo v opačnom prípade by bol popretý nielen zámer, ktorý sledoval účastník konania podaním dovolania, ale tiež účel dovolacieho konania, v ktorom predmetom posúdenia má byť záver odvolacieho súdu o (ne) splnení podmienok pre ustanovenie zástupcu z radov advokátov súdom (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21.2.2007 sp. zn. 2 Cdo 329/2006).

Dovolací súd z vyššie uvedeného dôvodu pristúpil k posudzovaniu procesnej prípustnosti (druhého) dovolania proti tomuto uzneseniu krajského súdu napriek tomu, že dovolateľ bez právnického vzdelania nie je zastúpený advokátom.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie v danom prípade smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu. Dovolanie proti rozhodnutiu v tejto procesnej forme je prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 O.s.p.) na zaujatie stanoviska, dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (§ 239 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 O.s.p.). Keďže napadnutým je také uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., nemožno prípustnosť proti nemu smerujúceho dovolania vyvodiť z týchto ustanovení.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť vyplývajúcu z § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. sa dovolací súd zaoberal aj tým, či v konaní nedošlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (aj uzneseniu), pokiaľ a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Existenciu týchto väd dovolací súd nezistil.

Z obsahu dovolania navrhovateľa možno vyvodiť námietku, že odvolací súd dospel k nesprávnemu právnemu záveru o nesplnení podmienok pre oslobodenie od súdnych poplatkov a ustanovenie zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie. Treba uviesť, že rozhodnutím o neustanovení zástupcu z radov advokátov nebola navrhovateľovi odňatá možnosť konať pred súdom. Tento záver opodstatňuje predovšetkým skutočnosť, že Občiansky súdny poriadok dáva odňatie možnosti konať pred súdom výslovne do súvislosti s faktickým procesným postupom súdu, nie s jeho právnym posúdením určitej otázky (vrátane otázky splnenia podmienok pre oslobodenie od súdnych poplatkov a podmienok pre ustanovenie zástupcu z radov advokátov súdom). Pokiaľ by sa aj prípadne súd pri rozhodovaní (posudzovaní tejto otázky) dopustil omylu pri aplikácii práva, mal by jeho postup za následok (len) nesprávne rozhodnutie, nie však procesnú vadu konania v zmysle § 237 O.s.p.

Navrhovateľ tiež v konaní namieta porušenie práva na spravodlivý súdny proces. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ale právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho

požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS50/04). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Súd sa z tohto dôvodu nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberať všetkými dôvodmi a argumentmi procesných strán, postačuje ak odôvodnenie obsahuje všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti, ktoré objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia (II. ÚS 76/07). Z tohto dôvodu je táto dovolacia námietka navrhovateľa neopodstatnená.

Z uvedeného vyplýva, že procesná prípustnosť (druhého) dovolania navrhovateľa nevyplýva ani z ustanovenia § 239 O.s.p., ani z § 237 O.s.p. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky toto dovolanie odmietol ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

Dovolací súd ďalej skúmal, či sú v danej veci splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (prvého) dovolania navrhovateľa proti uzneseniu krajského súdu z 26. novembra 2008 (sp. zn. 23 Co 269/2008).

V zmysle § 241 ods. 1 O.s.p. musí byť dovolateľ zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná. Toto ustanovenie zakotvuje osobitnú podmienku konania, ktorej nedostatok je odstrániteľný, avšak len za súčinnosti dovolateľa.

Zo spisu vyplýva, že navrhovateľ bol poučený o tom, že dovolateľ bez právnického vzdelania musí byť zastúpený advokátom. Navrhovateľ v dovolacom konaní nepreukázal, že má právnické vzdelanie (a že teda v dovolacom konaní nemusí byť zastúpený advokátom). Bol oboznámený s rozhodnutiami súdov oboch nižších stupňov o tom, že sa mu neustanovuje zástupca z radov advokátov. Napriek tomu však do spisu nezaložil advokátovi udelenú plnú moc na jeho zastupovanie v dovolacom konaní. V dôsledku toho zostal nedostatok tejto osobitnej podmienky dovolacieho konania neodstránený.

Z vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10a ods. 1 O.s.p.) konanie o (prvom) dovolaní navrhovateľa zastavil (§ 243c O.s.p. v spojení s § 241 ods. 1

O.s.p. a § 104 ods. 2 O.s.p.), pričom sa nemohol zaoberať jeho procesnou prípustnosťou ani dôvodnosťou.

Navrhovateľ z procesného hľadiska zaviniť, že sa jeho (druhé) dovolanie muselo odmietnuť a konanie o jeho (prvom) dovolaní zastaviť, a preto mu vznikla povinnosť nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p., § 142 ods. 1 O.s.p. a § 146 ods. 2 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky ale nepriznal odporcovi náhradu trov dovolacieho konania, pretože mu žiadne nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. mája 2010

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Adriána Borovská